USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **A. R.**, zastoupené Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 5. 10. 2018, č. j. RN-X, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 8. 2019, č. j. 18 Ad 43/2018 - 33,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Ostravě, kterým krajský soud zamítl její žalobu proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí žalované. Žalovaná tímto rozhodnutím zamítla námitky stěžovatelky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 3. 7. 2018, jímž přiznala stěžovatelce starobní důchod ve výši 8.608 Kč měsíčně. Přiznaná výše starobního důchodu byla rozhodnutím žalované ze dne 4. 9. 2018 následně snížena na částku 7.692 Kč měsíčně. Namítala, že uvedenou částku považuje vzhledem k počtu odpracovaných let za nepřiměřeně nízkou, neboť v České republice pracuje nepřetržitě od 1. 12. 1991 až doposud, tj. téměř 28 let. Pracuje v zařízení sociální péče a po celou dobu odvádí příspěvky na sociální pojištění. Uznána jí však byla pouze doba pojištění od 1. 1. 1993, což považuje za diskriminační.

[2] Jelikož nebyla stěžovatelka při podání kasační stížnosti zastoupena zástupcem z řad advokátů, Nejvyšší správní soud ji usnesením ze dne 23. 10. 2019, č. j. 3 Ads 341/2019 - 15, vyzval, aby doložila plnou moc udělenou jí advokátovi k jejímu zastupování, popř. aby prokázala, že má vysokoškolské vzdělání vyžadované podle zvláštních zákonů

pro výkon advokacie. Stěžovatelka této výzvě soudu vyhověla a dne 7. 1. 2020 doložila plnou moc udělenou advokátovi Mgr. Ladislavu Bártovi.

[3] Jelikož kasační stížnost neobsahovala zákonem předepsané náležitosti, vyzval Nejvyšší správní soud stěžovatelku usnesením ze dne 8. 1. 2020, č. j. 3 Ads 341/2019-32, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení daného usnesení uvedla, v jakém rozsahu a z jakých důvodů podle § 103 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) rozsudek krajského soudu napadá, aby tyto důvody skutkově a právně konkretizovala a aby zároveň uvedla, co navrhuje. Toto usnesení bylo stěžovatelce (prostřednictvím jejího zástupce) doručeno dne 14. 1. 2020, kdy rovněž nabylo právní moci. Stěžovatelka byla v usnesení poučena, že pokud důvody kasační stížnosti nedoplní ve stanovené lhůtě, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne podle § 37 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Lhůta k doplnění kasační stížnosti uplynula dne 14. 2. 2020 (pátek). Stěžovatelka ve stanovené lhůtě kasační stížnost nedoplnila.

[4] Nejvyšší správní soud následně obdržel dne 15. 2. 2020 (sobota) datovou zprávu obsahující doplnění kasační stížnosti, kterou zástupce stěžovatelky odeslal ze své datové schránky v tentýž den. V tomto doplnění zástupce stěžovatelky uvedl, že usnesení kasačního soudu č. j. 3 Ads 341/2019-32 bylo dle jeho přesvědčení vydáno omylem, neboť na původní kasační stížnost stěžovatelky podanou dne 16. 10. 2019 nelze nahlížet jako na blanketní. Ta totiž obsahovala projednatelný kasační bod, byť velmi stručný, v němž nesouhlasila se započtením doby pro stanovení výše důchodu pouze od 1. 1. 1993. S usnesením soudu č. j. 3 Ads 341/2019-32 tudíž nemohou být dle jeho názoru spojeny účinky koncentrace řízení a stěžovatelka tak kasační stížnost mohla rozvést o konkrétní právní argumentaci, pro kterou považuje napadený rozsudek a rozhodnutí za nesprávné.

[5] Zástupce stěžovatelky v doplnění kasační stížnosti uvedl, že provedený výklad čl. 15 odst. 2 Správního ujednání o provádění Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení č. 117/2002 Sb. m. s. (dále jen „Správní ujednání“) považuje za ústavně nekonformní. Výklad předmětného ustanovení dle něj zakládá diskriminační zacházení s pojištěnci, které je založeno na svévolných a náhodných základech. Uzavřel, že krajský soud a ani žalovaná se otázkou sídla zaměstnavatele stěžovatelky vůbec nezabývaly, což způsobuje nezákonnost jejich rozhodnutí a dokonce i protiústavnost.

[6] Nejvyšší správní soud při posouzení otázky projednatelnosti kasační stížnosti úvodem uvádí, že se s názorem zástupce stěžovatelky ohledně náležitostí původního podání nemůže ztotožnit. Podle § 102 s. ř. s. je kasační stížnost **opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí soudu** ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení domáhá jeho zrušení. Jak tedy z toho ustanovení vyplývá, primárním posláním kasačního soudu je v řízení o kasační stížnosti **přezkum rozhodnutí krajského soudu**. Zpochybnění závěrů krajského soudu představuje nutný předpoklad posouzení uplatněné argumentace jako přípustné kasační námitky (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS). Úkolem kasačního soudu však není posouzení vágního a v obecném duchu se nesoucího apelu, ve kterém se stěžovatel domáhá svých práv. Naopak smyslem kasačního řízení **je umožnit kvalifikovanou polemiku s argumentací krajského soudu**. Stěžovatelkou původně podaná kasační stížnost nijak nenapadá závěry, ke kterým v napadeném rozsudku dospěl krajský

soud. Pouze namítá, že vypočtená výše jejího starobního důchodu je nepřiměřeně nízká a započtená doba pojištění je diskriminační. Takovýto argument však nemůže naplnit vysoké požadavky, které jsou kladeny na projednatelnost kasační stížnosti. I z tohoto důvodu **je na základě § 105 odst. 2 s. ř. s. v řízení o kasační stížnosti požadováno povinné zastoupení advokátem, jehož účelem je zvýšit kvalifikovanost podání a vystupování v řízení o mimořádném opravném prostředku**. Účelem je chránit jednak samotného stěžovatele, který se obrací na poslední instanci soustavy správního soudnictví, jednak má zajistit, aby Nejvyšší správní soud posuzoval pouze vážně míněná, kvalifikovaná a ne zjevně bezúspěšná podání.

[7] V nyní posuzovaném případě považoval Nejvyšší správní soud kasační stížnost podanou dne 16. 10. 2019 za neprojednatelnou, a pokud by stěžovatelka kasační stížnost nedoplnila o všechny náležitosti požadované § 106 odst. 1 s. ř. s., vyhodnotil by ji podle § 37 odst. 5 s. ř. s. jako neprojednatelnou. Původní kasační stížnost nebyla sepsána advokátem, toho si stěžovatelka obstarala až následně v průběhu řízení o kasační stížnosti. Proto ji soud vyzval usnesením č. j. 3 Ads 341/2019-32 k jejímu doplnění. Nejednalo se tudíž o žádný omyl soudu, jak se zástupce stěžovatelky mylně domníval, ale o nutný postup, který měl za cíl stěžovatelce pomoct odstranit vady podané kasační stížnosti. Kasační soud konstatuje, že jelikož původně podaná kasační stížnost neobsahovala žádnou projednatelnou kasační námitku, nemohla být ani v časově neomezené době rozvedena. Kasační stížnost mohla být doplněna pouze postupem uvedeným § 106 odst. 3 s. ř. s.

[8] Ustanovení § 106 odst. 3 s. ř. s. však zavádí koncentraci řízení a soud již proto nemůže přihlížet ke stížnostním námitkám uplatněným po uplynutí lhůty stanovené ve výzvě zaslané v souladu s § 106 odst. 3 s. ř. s. V této souvislosti Nejvyšší správní soud odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 31. 1. 2006, sp. zn. I. ÚS 390/05, v němž Ústavní soud uvedl, že pokud je stěžovatel vyzván k doplnění kasační stížnosti postupem dle § 106 odst. 3 s. ř. s., může rozšířit kasační stížnost na výroky dosud nenapadené a rozšířit její důvody jen ve lhůtě jednoho měsíce v tomto ustanovení zakotvené, pokud nebyla na včasnou žádost stěžovatele z vážných důvodů soudem prodloužena. Soud proto pro příště zástupci stěžovatelky doporučuje, aby namísto polemiky se správností soudem vydaných výzev k odstranění vad se jimi raději řídil a namítané vady odstranil v soudem stanovené lhůtě.

[9] Soud závěrem uvádí, že nemá-li kasační stížnost všechny náležitosti již při jejím podání, musí být tyto náležitosti doplněny podle § 106 odst. 3 s. ř. s. ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k doplnění podání. Tuto lhůtu může soud na včasnou žádost stěžovatele z vážných důvodů prodloužit, nejdéle však o další měsíc.

[10] Protože kasační stížnost neobsahuje zákonem stanovené náležitosti, což brání jejímu věcnému projednání, tato vada nebyla přes výzvu ve stanovené lhůtě odstraněna, a zároveň stěžovatelka ani neuvedla žádné vážné důvody, proč tak ve stanovené lhůtě neučinila, Nejvyšší správní soud ve smyslu § 37 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s. kasační stížnost odmítl.

[11] O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 28. ledna 2022

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu